

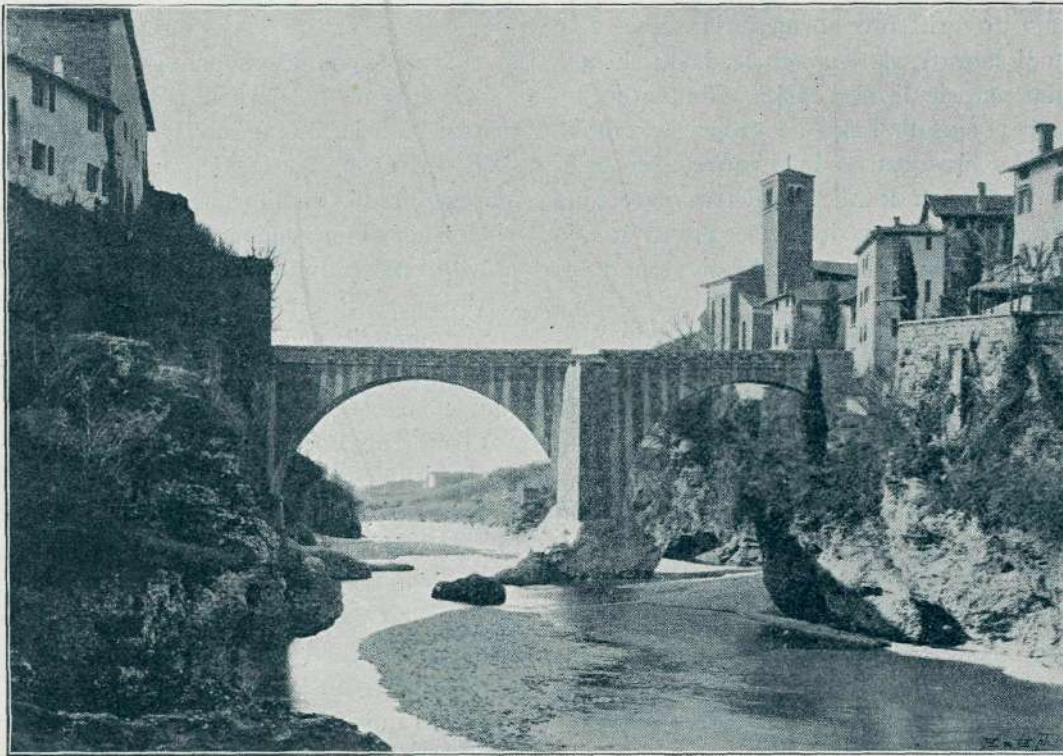
se ni moglo kje drugod, v zmislu pregovora, ki pravi: Če ne moreš konja švrkniti, udari po nedolžnem sedlu!

Toda pustimo vse to! Voda teči po svoji strugi, a mi hodimo svojo pot.

Mala deželica je vendar vredna, da jo poznajo tudi drugi Slovenci. In res jo bodo kmalu poznali znanstveno in natančno opisano od pisatelja strokovnjaka, ki je kos takemu delu. Spis zagleda beli dan po Matici Slovenski v lepem zborniku „Slovenska zemlja“ in bo brez dvombe zanimiv.

To sem moral omeniti radi tega, da častiti bralci ne bodo pričakovali od mene znanstvene razprave in sistematičnih podatkov o beneški Sloveniji. Ne! Namen sledečim skromnim vrsticam je, da jih seznanijo o njej le površno in da pripravijo pot popolnemu opisu.

Vseh beneških Slovencev sedaj utegne biti kakih 38 tisoč, in morda še več. Raztreseni so, kakor sem rekel, na široko po gorah in dolinah, in spadajo pod okraje: Šempeter Slovenov, Čedad, Tarcent, Glemona in Možnica

Most čez Nadižo v Čedadu.

Fot. Malignani.

(Moggio), ki se nahajajo vsi v videmski provinciji. Drugače pa, ako gledamo njih posebnosti, vidimo jih razdeljene na tri izprva imenovane, dosta različne skupine.

Posebno značilni so Rezijani, o katerih je najkompetentnejše in veliko pisal slavni poljski učenjak Baudouin de Courtenay, ki je prebil mnogo časa med njimi radi svojih korenitih študij. Vendar o njih sedaj ne pišem, niti o drugi skupini, marveč o Slovencih, ki prebivajo v mešanih okrajih Tarcentu in Gle-

„Dom in svet“ 1898, št. 2.

moni. Pač pa seznanim častite bralce tega lista s čisto slovenskim okrajem šempeterskim (nekdaj — distretto di San Pietro degli Slavi; sedaj pa — distretto di San Pietro al Natissone (ob Nadiži).

Pojdiva torej, dragi Slovenec! Ako hočeš potovati z menoj iz Vidma, kjer sem te pustil, da si ogleduješ bližnjo in daljno okolico, v našo Slavijo italijansko, po polurni železnični vožnji dojdeš v slavno Staro mesto, ali Čedad (Cividale — Forum Julium), kjer